

Bijlage 1. Overzicht 'nieuwe investeringen'

O&O	Wettelijk	Omschrijving	Toelichting wijziging	Motivatie	Gevolgen niet beschikbaar stellen	Jaar start investering	Gereed in (verwach)	afschr. term.	Investering 2025	Investering 2026	Investering 2027	Investering 2028	Kap. lasten 2025	Kap. lasten 2026	Kap. lasten 2027	Kap. lasten 2028
		Rotonde haskeruitgang	Betreft het aanpakken van verkeersongevallikruispunt Haskeruitgang - Oude Veenscheiding - Wederik. Dit kruispunt dient te worden gewijzigd in een rotonde.	In verband met een verkeersongevallige situatie betreft dit een onontkombaar/ onvermijdbare situatie die verbeterd dient te worden. Voor de buitenruimte hanteren we het uitgangspunt "schoon, heel en veilig". Voor het kruispunt Haskeruitgang – Blauwgras – Wederik is er in het kader van de veiligheid een voorstel gemaakt om hier een rotonde te realiseren. Op basis van de eerste raming van € 376.400,- ex. Btw hebben wij 50% (€ 188.200,-) aan rijkssubsidie toegekend gekregen. Het resterende bedrag moet door de gemeente worden bijgedragen. De beschikking loopt t/m 31-12-2026. Om gebruik te maken van de subsidie moeten de werkzaamheden voor deze datum zijn uitgevoerd. Bij een realisatie van een rotonde moeten ook kabels en leidingen worden verlegd (extra kosten van ca. € 200.000,-). Voor de realisatie van een rotonde is een aanvullend krediet van € 400.000 benodigd.	Mislopen van de subsidie van € 188.200,-. Inrichting wegen conform Duurzaam Veilig niet op orde. Kans op verhogen verkeersongevalligheid, meer ongevallen en meer verkeersslachtoffers. Daarnaast is het nodig om de gemeentelijke bijdrage € 400.000 in 2025 beschikbaar te hebben, zodat de voorbereiding en afstemming met nutspartijen opgestart kan worden. De afstemming en voorbereidende uitvoeringswerkzaamheden met nutspartijen neemt vaak ook 1 jaar in beslag. Kortom dan kan 2025 als voorbereiding jaar gebruikt worden en 2026 als jaar van uitvoering, zodat de rotonde eind 2026 is uitgevoerd en de verantwoording van de subsidie ook voor 31-12-2026 kan plaatsvinden	2025	2026	30	400.000						20.533	23.733
		Overdracht oevers en provincie	Een groot deel van het watersysteem in Friesland wordt gevormd door een specifieke "groep" watergangen die als vaarweg worden aangeduid. Vanuit het specifieke belang van vaarwegen in/voor onze provincie (en op grond de wetgeving in de zgn. Waterwet) is voor geheel Friesland in overleg tussen Friese gemeenten, het Waterskip Fryslân en de provincie besloten het oeverbeheer langs vaarwegen eenduidig toe te delen, aan de hand van een vastgestelde beslissboom, aan de genoemde overheden. Door deze toedeling krijgt de gemeente Heerenveen er vanaf juli 2024 ruim 10 km extra aan oevers in beheer en onderhoud.	De gemeente Heerenveen is verantwoordelijk voor het op orde houden van het "gemeentelijk kapitaalgoed". Als goed rentmeester heeft de gemeente de taak om kapitaalvernietiging te voorkomen. Om aan de zorgplicht (wetgeving/Waterwet) te voldoen is er de komende jaren, 2025 tm 2027, extra investeringsbudget nodig. We spreken hier over investeringen omdat de onderhoudsmaatregel voortstaat om de oeverbescherming in zijn geheel te vervangen. Vanaf 2028 worden de totale, benodigde, financiële middelen verantwoord in de opstellen Brede Nota Kapitaalgoederen 2028 - 2032.	Indien er geen financiële middelen beschikbaar gesteld worden kan de beoogde, te vervangen, oeverbescherming niet vervangen worden. Er is dan sprake van onduidelijk beheer wat kan leiden tot kapitaalvernietiging. Het rentmeesterschap van de gemeente Heerenveen is dan in het geding. Maar nog belangrijker, het niet vervangen van een oeverbescherming kan leiden tot onveilige situaties.	2025	div	20	36.000	165.000	315.000			2.448	13.668	39.216
		Vervangen modems parkeerautomaten	Vervangen van 2G-modems in parkeerbetalautomaten naar 4G-modems.	In de gemeente staan 63 parkeerbetalautomaten. Deze parkeerautomaten zijn allemaal nog voorzien met een 2G-model. De telefoonaanbieders zoals Vodafone en KPN ondersteunen ondersteunen tot op heden nog het 2G-netwerk, maar dit gaat komend jaar veranderen. Om er voor te zorgen dat pintransacties en storingsmeldingen nog steeds kunnen plaatsvinden dient het modem in de huidige parkeerautomaten vervangen te worden. De kosten (prijspeil 2023) liggen op ca. 700,- + a 800,- per parkeerautomaat.	Bij het niet beschikbaarstellen van het budget bestaat het risico dat zodra de netbeheerder het 2G-netwerk niet meer ondersteunen er geen pintransacties meer kunnen plaatsvinden. Bovendien worden storingsmeldingen niet meer doorgeven en wordt er ook geen melding meer gemaakt van een parkeerautomaat als deze vol zit met contant geld.	2025	2025	7	50.000					8.043	8.043	8.443
		Beregening sportvelden	Als vervolg op de succesvolle pilot van beregeningsinstallatie bij Read Swart willen we dit ook uitrollen bij overige sportaccommodaties. Dit is een investering waarbij we inspelen op klimaatverandering, zorgen voor het terugdringen van dieselgebruik, besparen van manuren, onderhoudskosten en het ondersteunen van vrijwilligers. De beregeningsinstallatie heeft een positieve impact op de levensduur van de sportvelden.	De kwaliteit van de sportvelden wordt gewaarborgd; Er wordt ingespeeld op klimaatverandering; Op termijn besparen we kosten; We sluiten aan bij ons duurzaamheidsprogramma; Vrijwilligers van sportverenigingen worden ontzien; We sluiten aan bij eerder vastgesteld beleid.	Het onderhoud van de sportvelden - met name in de zomer - wordt steeds lastiger vanwege de veranderende weersomstandigheden en beperkingen op watergebruik. De kwaliteit en de speelbaarheid van de gemeentelijke sportvelden komt hierdoor in de zomer en verder onder druk te staan. Deze aanvraag wordt opnieuw opgenomen in de integrale afweging bij de Perspectiefnota 2025.	2025	2025	20	200.000					13.600	13.600	15.200
		Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	In 2030 moeten we met verduurzaming van ons gemeentelijk vastgoed 55% CO2 reductie hebben bereikt. De verduurzaming van de gebouwen bestaat er uit dat ze energieneutraal, circulair, klimaatadaptatief en 'biodivers' zijn aangepast en daarmee klaar voor de toekomst. Uiteraard is er daarbij ook aandacht voor functie en gebruik (w.o. ventilatie en binnenklimaat). We kunnen deze opgave waarschijnlijk invullen middels de verduurzaming van ca. 4-5 gebouwen die we zeker in eigendom wensen te houden. Om welke gebouwen dit gaat zal volgen uit de nadere analyse van de vastgoedportefeuille die dit jaar (2024) plaatsvindt op basis van de in 2021 vastgestelde Nota Vastgoedbeleid. De aanpak zal starten met onderzoekopgave voor 5-7 panden om de concrete mogelijkheden in beeld te brengen en een nadere verdeling van aanpak voor de periode 2025-2030 te maken. Het gaat om integrale verduurzaming van de gebouwen, waarvan het onderzoek de totale investeringen en revenuen (energie- en geldbesparing, mogelijke restwaarde van vrijkomende materialen) scherper in beeld brengt. Integraal houdt o.a. in dat isoleren op een circulaire manier gebeurt, dat verbouwingen klimaatadaptief, biodivers, circulair en energieneutraal uitgevoerd worden. We gaan zoveel mogelijk materialen oogsten bij het slopen en losmaakbaar bouwen, en gaan met die restwaarden rekenen. Los van de	> De verduurzaming van vastgoed is wettelijk verplicht (klimaatwet). > Dit draagt bij aan onze gemeentelijke besparingsdoelstellingen (DIN Energie van Morgen) > We willen als gemeente het goede voorbeeld geven en dat kan hierna. > We kunnen zelf beslissen over verduurzaming van ons vastgoed, dat een direct effect heeft. Dit in tegenstelling tot acties die inwoners en bedrijven moeten uitvoeren en waarbij we als gemeente	> We voldoen niet aan de wettelijke verplichtingen (klimaatwet). > We geven niet het goede voorbeeld, waarmee onze regioer ongelofwaardig wordt > We laten het aan onze inwoners en ondernemers over om bij te dragen aan onze doelstellingen > We halen de vastgestelde strategische doelen van de 3 duurzame programma's niet: - DIN Energie van Morgen: Doel 1C "Meer energiebesparing en verduurzaming van publieke gebouwen, openbare ruimte en bedrijven", met inspanning 1.5 "In 2030 is 50% van het gemeentelijk vastgoed verduurzaam." - DIN Circulaire Samenleving: Doel 4 "De gemeentelijke organisatie is toonaangevend in circulaire" middels inkoop en beleid", met inspanning "Werklocaties van de gemeente worden duurzaam en circulair (her)ontwikkeld." - DIN Landschap in Balans: Doel 1 "Een klimaatbestendig(er) inrichting van de ruimte waarin water en bodem sturend zijn", met inspanningen "In 2030 zijn 25% van de knelpunten van wateroverlast en hitte weggenomen" en "meer aandacht voor klimaatrobuust verbouwen". Deze aanvraag wordt opnieuw opgenomen in de integrale afweging bij de Perspectiefnota 2025.	2025	div	40	900.000	1.100.000	1.500.000	1.700.000		38.700	86.000	178.500

O&O	Wettelijk	Omschrijving	Toelichting wijziging	Motivatie	Gevolgen niet beschikbaar stellen	Jaar start investering	Gereed in (verwachting)	afschr. Term.	Investering 2025	Investering 2026	Investering 2027	Investering 2028	Kap. lasten 2025	Kap. lasten 2026	Kap. lasten 2027	Kap. lasten 2028
		Bijdrage gemeentelijk sportcentrum	Het contract voor de exploitatie van het Sportcentrum loopt af per 1 mei 2026. Hieronder vallen het zwembad en de sporthallen in Sportstad. Tot nu toe werd het exploitatietekort of de onrendabele top van het Sportcentrum op geconsolideerd niveau opgevangen binnen Sportstad. Dit is niet langer houdbaar; Sportstad zou dan op termijn geconsolideerd een negatief resultaat behalen. Uitgangspunt voor een nieuw contract is dat de gemeente het daadwerkelijke exploitatietekort vergoedt aan Sportstad. Dit is berekend op € 700.000 per jaar (inclusief kosten voor meergerechtigdheid, vervanging en verduurzaming). Mogelijk wordt dit bedrag nog verlaagd door dividend uit deelneming.	Sportstad is van grote maatschappelijke betekenis in Heerenveen. Voor breedtesport en topsport. Sportstad draagt bij aan de maatschappelijke doelen voor vitaliteit: preventieve gezondheid, welzijn en sport. Enkele cijfers zijn: 11.000 uren maatschappelijke verhuur aan onderwijs en (60) verenigingen; 300.000 sporters die gebruik maken van het Sportcentrum, waarvan circa 120.000 voor het zwembad en 180.000 voor sporthallen. Daarnaast komen 100.000 bezoekers per jaar voor wedstrijden, trainingen en evenementen. Jaarlijks halen 350 kinderen hun diploma. Naast deze maatschappelijke doelen zijn ook economische aspecten van belang zoals de vestiging van belangrijke maatschappelijke organisaties en de vele bedrijven die hier aan gekoppeld zijn alsmede de synergie tussen deze organisaties en bedrijven. TopsportNoord heeft vier programma's in Heerenveen: langebaanschaatsen, shorttrack, turnen en judo. Voor turnen en judo wordt gebruik gemaakt van het Sportcentrum. Het zwemprogramma zit in Drachten. Voor judo en turnen maakt TopsportNoord gebruik van respectievelijk de dojo en Epke Zonderlandturnhal in het Sportcentrum. Naast het Sportcentrum maakt TopsportNoord gebruik van de topsportturnhal en de skeelerhal (zowel vanuit inlineskaten als in de zomerperiode voor shorttrack en langebaanschaatsen).	Bij het niet beschikbaar komen van de middelen zal het zwembad moeten sluiten per 1 juni 2026. Sporthallen zullen wel open blijven. Financieel betekent dit dat de boekwaarde van het Sportcentrum van € 6 miljoen moet worden afgewaardeerd voor 50% (zwembad). Daarnaast zal een reorganisatievoorziening moeten worden getroffen. Dit zal ten koste gaan van de deelneming van de gemeente in Sportstad (nu € 11 miljoen). Verder zullen de maatschappelijke effecten groot zijn met name voor de 120.000 bezoekers van het zwembad, waaronder doelgroepzwemmers en diplomazwemmers. Deze aanvraag wordt opnieuw opgenomen in de integrale afweging bij de Perspectiefnota 2025.	2026	2026	15		1.438.000	114.000	93.000		121.751	131.403	143.819
		Uitbreiding Spring!	CBO Meilân heeft een aanvraag ingediend voor permanente uitbreiding van Spring! Vorig jaar zijn twee noodlokalen geplaatst in afwachting van een besluit over een permanente uitbreiding. Dit mede in relatie tot het verzoek van Kinderwoud om kinderdagopvang (0 - 2,5 jaar) te realiseren bij mfa De Akkers waar Spring! is ondergebracht samen met Route0513 en kinderopvang van 2,5 tot 4 jaar. Mfa De Akkers heeft daarnaast nog een wijkruimte. Voor het permanent uitbreiden van de school wordt uitgegaan van een gemiddelde ruimtebehoefte van 76m2 (prognose 2024). De bekostiging bedraagt (prijspeil 2025) € 3.779 per m2; € 287.204. Voor het realiseren van de kinderopvang voor de jongste kinderen wordt 96 m2 bvo gevraagd. Dit betekent een investering van: € 362.784. De kapitaallasten van dit investeringsbedrag moeten in 30 jaar worden terugbetaald via een huur die Kinderwoud betaalt aan de beide scholen.	Gemeente is verantwoordelijk voor passende voorzieningen in de huisvesting onderwijs	Dan voldoen we niet aan onze wettelijke taak om te zorgen voor passende voorzieningen in de huisvesting voor een school die daarwettelijke aanspraak op kan maken. De constructie met de kinderopvang is beleid bij de IHP-projecten (dus bij scholen van 40 jaar of ouder). Dit complex is sinds 2017 in gebruik. Naar analogie van de IHP projecten kan deze constructie ook hier worden gebruikt. De school (en ook de andere school in het complex: Route0513) vreesst leegloop als het KC in De Greiden is gerealiseerd waar wel kinderdagopvang wordt voorgefinancierd.	2025	2026	50	649.988						10.914	13.211
		Ijs hockeyhal Thialf BV	De levensduur van de ijs hockeyhal is in 2028 ten einde. Het gaat hier om een bestaande voorziening. Geen nieuw beleid maar ook geen O&O. Het is een keuze om deze voorziening in stand te houden. Om de huidige voorziening in stand te houden is vernieuwbouw de beste optie. Dit vraagt om een totale investering van € 12,8 miljoen, waarvan een voorbereidingskrediet in 2e helft 2025 van € 1,4 miljoen. Kapitaalslast vanaf 2026 € 52.000 en vanaf 2029 € 418.000 per jaar. Dit gaat om de sobere variant; de wensen van de gebruikers zijn hierin niet meegenomen. Vóór de Perspectiefnota 2025 zal via een separaat raadsvoorstel een drietal scenario's worden voorgelegd aan de raad: renovatie, vernieuwbouw of sluiting. De integrale afweging van het te kiezen scenario zal dan integraal worden afgewogen in de Pnota 2025. Dit vraagt bij de Pnota 2024 nog niet om een besluit over (het voorbereidingskrediet) van de ijs hockeyhal; dit gaat via separaat voorstel naar de besluitvorming bij de Pnota 2025.	De ijs hockeyhal is voor Thialf van groot belang vanwege haar multifunctionele karakter voor o.a. ijs hockey, curling, shorttrack, ijs speedway, schoolschaatsen, kunstrijs en side-events. Dit voor zowel de beoefenaars van topsport, breedtesport en minder validen. Het sluiten van de ijs hockeyhal leidt tot een aanzienlijk verminderd aanbod van gewenste maatschappelijke activiteiten op het gebied van gezondheid, welzijn, vitaliteit, ontmoeting (bestrijding eenzaamheid) welzijn, cultuur, welbevinden en sport en bewegen. Ook mist Thialf dan de wisselcapaciteit tijdens grote toernooien waarbij tegelijkertijd ruimte voor training en wedstrijden aanwezig moet zijn.	Bij het niet beschikbaar komen van de middelen zal de hal in 2028 moeten sluiten. Ook met sluiting zijn kosten verbonden. De sport ijs hockey en het kunstschaatsen zullen dan verdwijnen uit Heerenveen evenals de schaatslessen voor de jeugd en het schoolschaatsen door de Sven Kramer Academy. De synergie van de ijs hockeyhal met Thialf verdwijnt. Hiermee zullen de genoemde ijsgerelateerde breedtesporten uit Heerenveen verdwijnen. Deze aanvraag wordt opnieuw opgenomen in de integrale afweging bij de Perspectiefnota 2025.	2025	2028	40	1.400.000			11.400.000		60.200	60.200	71.400